

ХАЛАК СҮЗИ

2023 ЙИЛ – ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023 йил 25 ноябрь, № 251 (8594)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер килинг.

БМТНИНГ МАРКАЗИЙ ОСИЁ ИҚТИСОДИЁТЛАРИ УЧУН МАХСУС ДАСТУРИ ДОИРАСИДА ҲАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ БЎЙИЧА АМАЛИЙ ТАШАББУСЛАР ИЛГАРИ СУРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 24 ноябрь куни Боку шаҳрида БМТнинг Марказий Осиё иқтисодиётлари учун махсус дастури (СПЕКА) биринчи саммитида иштирок этди.

Озарбайжон Республикаси Президенти Илхом Алиев раислигида ўтган тадбирда Козогистон Республикаси Президенти Косим Жомарт Тоқаев, Кирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаров, То-

кистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон, Туркманистон Вазирлар Маҳкамаси Раиси ўринбосари Ҳожамират Гелмидиров, БМТ Европа иқтисодий комиссияси ижро котиби Татьяна Молчан ҳамда Осиё

ва Тинч океани учун иқтисодий ва ижтимоий комиссияси (ЭСКАП) ижро котиби Армиджаона, шунингдек, фахрий меҳмонлар — Венгрия Баш вазири Виктор Орбан ва Грузия Баш вазири Ираклий Гарибашвили,

Кўрфуз араб давлатлари ҳамкорлик кенгаси бош котиби Ясим Ал-Будайий қатнаши.

Давлатимиз рахбари сўзининг аввалида барча иштирокчиларни 1989 йилда Тошкент декларацияси билан таъсис этилган дастурнинг 25 йиллиги ҳамда БМТ Баш Ассамблеясининг ушбу кутлуг санага бағишланган алоҳида резолюцияси қабул килингани билан дилдан кутлади.

Ўзбекистон етакчиси Озарбайжонинг самарали раислигида СПЕКА доирасидаги минтақавий ҳамкорлик сифат жihatдан янга боқсича кўтарилигини алоҳида таъкидлайди.

Президентимиз кайд этганидек, мазкур мумхин платформа Барқарор ривожланиши мақсаддиги эришида минтақавий шерликларини амалий механизми сифатида ўзининг ниҳоятда зарурлигини яққол кўрсатди.

Дастурни иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириши борасида янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш мақсаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш зарурлиги кайд этилди.

БМТ Европа иқтисодий комиссияси ҳамда ЭСКАП эксперларли билан биргаликда «СПЕКА — 2030» тараққиёт концепциясини ишлаб чиқиши мультиплатформада ишлаб килинди.

Минтақавий савдо рағбатлантириш мақсаддиги давлатимиз рахбари мавжуд тўсикларни бартарап этиш ва экспорт-импорт операцияларни техник тартибига солиш чораларини ўйналишларида таъкидлайди.

Хозирги кунда Марказий Осиё мамлакатлари, Озарбайжон, Грузия ва Венгрия билан мавжуд низомий таъсисатни таъсирчан минтақавий шерликларини кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидлайди.

Сўнгий йилларда Марказий Осиёда яхши ќўнчлилик ва ишонч муҳити куҷайб, интеграция чукурлашадигани катта мамнуният билан таъкидлайди.

— Хозирги кунда Марказий Осиё мамлакатлари, Озарбайжон, Грузия ва Венгрия билан саноат кооперацияси ва

инфраструктура бўйича йирик дастурларни амалга оширмоқдамиз. Кўшма инвестиция компанияларини ташкил этиб, молиялаштириш механизmlарини йўлга кўйдик. Чегара худудларида замонавий савдо-логистика марказлари ва махсус иқтисодий зоналар барпо этилмоқда, — деди Президент.

Хозирги глобал геосиёси бекарорлик шароитида минтақавий ҳамкорликни янада куичайтириш бўйича амалий ташаббусларни илгари сурди. Дастурни иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириши борасида янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш мақсаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш зарурлиги кайд этилди.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир. Минтақавий савдо рағбатлантириш мақсаддиги давлатимиз рахбари мавжуд тўсикларни бартарап этиш ва экспорт-импорт операцияларни техник тартибига солиш чораларини ўйналишларида таъкидлайди.

Минтақавий савдо рағбатлантириш мақсаддиги давлатимиз рахбари мавжуд тўсикларни бартарап этиш ва экспорт-импорт операцияларни техник тартибига солиш чораларини ўйналишларида таъкидлайди.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

Биринчидан, Узбекистон СПЕКА дастурни иқтисодий ҳамкорлигимизни кенгайтириш борасида очик ва янада таъсирчан минтақавий платформага айлантириш тарафдоридир.

Шу максаддиги шерликларининг асосий ўйналишлари бўйича ишчи гурухлар фаолияти самараордогринга кескин ошириши, дастурнинг институционал асосларини мустаҳкамлаш вақти келди, деб хисоблайман.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ МАРКАЗИЙ ОСИЁ ИҚТИСОДИЁТИ УЧУН МАХСУС ДАСТУРИ – СПЕКА САММИТИДАГИ НҮТКИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўзбекистон ҳам уни шакллантириши учун ўз молияй хиссасини кўшига тайёр.

Тўртничидан, бугун қабул қилинётган Транскаспий мультимодал йўлаги бўйича маълумот ва хужжатлар амалиши жараёнини ракамлаштиришга қаратилган “Йўл харитаси”ни хаётга тўлиқ татбиқ этиши тарафдоримиз.

Буорада келгуси йилнинг бошида Ўзбекистонда мамлакатларимиз транспорт вазирлари, логистика компаниялари, юк ташувчилари, йирик саноат корхоналари раҳбарлари хамда соҳанинг етакчи экспертлари иштирокида “Ракамили транспорт маршрутилари” халқаро фурмиши утказишга тайёрмиз.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ихтиослаштирилган институтлари билан минтақамизда транспорт боғликлигини қучайтириш бўйича йирик лойихаларни фаол илгари суриш нийатидан.

Бешинчидан, озиқ-овқат хавфисизларни самарали таъминлаш бўйича юкори даражадаги маҳсус ишни гурухини тушуни ва унинг илк учрашувини келгуси йили Самарқандада утказишни таклиф этамиз.

Шубу тадбирнинг кун тартибидан етак-

чи агросаноат корхоналаримиз ўртасида кооперация алоқаларини ривожлантириш ва қўшимча қиймат занжирларини яратиш, имлий-технологик алмашувларни разбатлантириш ва ресурсларни тежайдиган илгор ечимларни жорий этиш, “экспресс” йўлакларни ишга тушириш каби масалалар асосий ўрин өнгалидайди.

Олтинчидан, сув, энергетика, экология ва қишлоқ ҳўялиги соҳалари ўзаро узвий боғлиқ эканидан келиб чиқиб, СПЕКАнинг кенг кўллами янги концептуал ҳужжатини — кўп томонлама “Яшил стратегияси”ни қабул қилиш вақти келди, деб хисобланмиз.

Табиити, бундай ўтириш ва тобора авж олиб бораётган муаммоларни минтақамиздаги ёч бир давлат якка ҳолда ўз кучи билан ҳал қила олмайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тахлилларига кўра, сув тақчилиги туфайли минтақамиз давлатлари ҳар йили кариб 2 миллиард долларгача маблағ йўқотмоқда.

Бундай мурракаб жараён куайса, муаммолар комплекс ҳал этилмаса, келгусида аҳоли жон бошига сув билан таъминлашада кўрсаткини 25 фоизга, хосилдорлик эса 40 фоизга кискариб билан ишчи алоқаларни ўрнатиш ва ҳам-

корликни қайта тикилашга чақираман. Шубу мамлакатни ўз муммалори билан якка қолдириш мумкин эмас. Амалдаги хукumat билан ҳалқаро мулокот ўрнаилмаса, ёч кандай ижобий натижага эришиб бўлмайди.

Хурматли ҳамкаслабар!

Фурсатдан фойдаланиб, иккى кун мукаддам Парижда қабул қилинган, ЮНЕСКОнинг Бос Ассамблеяси сессиясини илк бор Марказий Осиёда — қадими Самарқанд шаҳрида 2025 йилда ўтказиш бўйича тарихий қарорни кўллаб-куватлаганинг учун сизларга алоҳида ташаккур изҳор этаман.

Шубу мулҳам ҳалқаро анъуман доирасидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти минтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқиши тақлиф этаман.

Сўзимнинг якунидаги Ўзбекистон ҳалқаримизнинг баркарор тараққиётни ва фаронволниги таъминлашада максадида СПЕКА мінтақамиздаги дастури доирасидаги кўп томонлама шериклигини яна бир бор тасдиқлайди.

Ушбу мулҳам ҳалқаро анъуман доира-

сидаги мінтақамиз ҳалқарининг бўлинициализацияси салоҳиотини бутун жаҳонга тўлиқ намоиш этиш учун биргаликда кўшма тадбирларни жарисини ишлаб чиқи

ГЛОБАЛ МИҶЕСДА ИҚЛИМ ЎЗГАРИШИГА ҚАРШИ КУРАШИШ

бугунги кунда яшил майдонларни кенгайтириш ва бу йўналишда ўзаро саъй-ҳаракатларни бирлаштиришда янада яқол намоён бўлади

Инсониятнинг ўз тараққиёти йўлида табиятга нисбатан хўжасизларча муносабатда бўлиши атроф-мухит мувозатининг издан чиқишига сабаб бўялти, десак, муболага эмас. Глобал исиш натижасида сайдерамиз кутбларида минг йиллар давомидан шакланган муз катламлари эрб бораётгани, тог чўккапаридаги кор катламлари булганиб, тобора камаяётгани бутун дунё ахолиси учун хавф туғидиди.

Нуқтаи назар

Куроқчиликнинг тез-тез тақорр-ланиси, чўлланиш жаҳралашади, кишиш кўхжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарышдаги бар-корорликни бузид, озиқ-овкат хавф-сизлигига таҳдид соляти. Шу жи-хатидан, бугун жаҳон хамхамияти иким ўзгаришини инсоният олдида турган энг жиддий муаммолардан бир, деб атёйтани бејиз эмас.

Жорий йилиннинг 1-2 декабрда кунлари Дубай шаҳрида бўлиб ўтадиган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Иким ўзгаришларига карши курашиб соҳасидаги хара-катлар бўйича жаҳон самитини ўтказиш кўзда тутилган бўлиб, унда айнан ша муммалор ёчимини муҳокама килиш релаштирилти.

Дунёнинг деярли барча мамматалиси, хусусан, ўзбекистон делега-цияси, нуғузли халқаро ташкилотлар ва фуқаролик хаммалари ва-киллари тўпландиган ушбу форум иким ўзгаришига карши курашиб ва унинг оқибатларни юматши, иким ўзгаришига иштирокчиларининг 28-конференцияси до-ирасида Иким ўзгаришларига карши курашиб соҳасидаги хара-катлар бўйича жаҳон самитини ўтказиш кўзда тутилган бўлиб, унда айнан ша муммалор ёчимини муҳокама килиш релаштирилти.

Иким ўзгариши муммоси Орол денгизининг куриши оқибатида келиб чиқкан экологик инцирозни бошидан кечираётган. Марказий Осиё минтақаси учун энг ўтири муммалордан бирга айланмоқда.

Яширишнинг хожати йўқ, дунёнинг кўплиб худудларida инсонлар зироатлари ва чорвачилиларидан фойдаланётган ер майдонлари яроқсиз холга келиб коляти. Айниска, охирги йилларда чўлланиш оқибатлари яқол сезимзода. Марказий Осиё хам жаҳона кескин чўлла-шаттган минтақалардан бир. Охирги йилларда юзага келган сув та-чилиги деҳончилик ерларидан шур ювишини хам мушкуллаштири, бу эса тупрок сифати янада ёмонлашиб, хосилдорлик пасаини олиб келибди.

Олимлар Ер сайдерасида чўла-нишнинг асосий сабаблари сифатида аҳоли сонининг кўпайб бораётгани, ўрмон ва даражатзорлар кесилётгани, тупрок ювоний сифатида хаддан зиёд кўп фойдаланилаётгани, тупрок эрозияси хамда иким ўзгаришини тилга олади ва бу омилларнинг тасирларини камайтиришга чакиради. Бунинг энг саралари йўлларидан бир — даражат экиси. Иккинчиси — кайта тикланадиган, мукобил энергия манба-ларини кенг жорир этиши.

Дунё миҷёсида оладиган бўлсак, охирги 20 йил ичда 4,5 миллиардга яқин одамлар иким ўзгаришли-ри турбади ўз берган йирик табии оғатлардан азият чекди, 1,2 миллион киши ҳалок бўлди, иктисодий зарар эса қарид 3 триллион дол-ларни ташкил этди.

Минтақадаги музликлар майдони 30 фоиз камайди

Мутахассисларнинг фикрича, Марказий Осиё мамлакатлари гео-график жойлашув хусусиятларидан келиб чиқиб, иким ўзгаришли-ри кетиришга чакирадиган оқибатларга кўпроқ мойил. Бугунги кунда Мар-казий Осиё мамлакатлари бундай салбий оқибатларни аллақарон бошидан кечираётган.

Биринчиси — музликлар майдонининг қисқариши. Сўнгги 50 — 60 йилда минтақадаги музликлар майдони 30 фоиз камайди. Кўригистон ва Тоҳижистондаги кўп асрлик музликларнинг сезилилари да-ражада жадал эриши кузатилиши. Хисоб-китобларга кўра, хароратнинг 2 даражада кўтириларни музликлар майдонининг 1,5 баравар, 4 даражага кўтирилиши эса 80 фоиз кисқаришига олиб келиши мумкин.

Учинчиси — чўлланиш жаҳрёйла-ва ернинг деградацияси. БМТ маъмуротлари кўра, 50 йилда минтақа мамлакатларида чўлла-ниш жаҳрёни қарнови 15 — 20 фоиз ошган.

Тўртинчиси — Орол денгизи муммоси. Хозирги кунда жаҳон хамхамияти Орол денгизи инкюризи нафақат Марказий Осиё мамлакатлари, балки глобал миҷёса оқибатларга олиб келаётганини этироф этимоди. Охирги 40 йилдан дengiz ўз майдонининг 57 фоизини, жаммининг 80 фоизини ва чу-курлигининг ўйкоти.

Ўзбекистон Орол денгизининг куриши оқибатида унинг тубидан осмонга кўтариётгандан минглаб тон-на тулини чангларнинг одамлар саломатлиги, деҳончилик ва икти-содиётига тасвирдан азият тақлиф этилди.

Ўзбекистон инкюридиётининг асосий тармокларини иким ўзгаришига мослаштириш, углерод нейтралитига эриши ва "яшил" энергетикини ушунинг стратегияни сифатида белгиланганлиги эслати ўтиш жоиз. Давлатимиз раҳбарининг "2019 — 2030 йиллар даврида ўзбекистон Республикасининг "яшил" инкюридиётга ўтиши стратегиясини тасдикилаш тўғрисида"ги карорда атроф-мухитни мухофазалаш ва экологик холатни ўшилашга ўтиришини оқибатларни кўзлаштириш, масалалари белгиланган иким ўзгаришларининг оди-ни олиш ва унга мослашиш учун хизмат килилди.

Глобал иким ўзгариши оқибатида юзага келадиган экологик муммалорни ҳал этишда барча давлатларни ҳамда инсониятни бирлаштиришни келинди. Унда иштимо-лияни келиб курашиб, таҳсилотни көзлаб олиб келибди.

Ўзбекистон Париж Битимини 2017 йил 19 апрелда имзолаган бўлиб, 2018 йил 3 оқтабрда кути-тифтишияни келинди. Унга биноан, Ўзбекистон Республикаси 2030 йилга бўлган ўзок муддатли истиқболда иким ўзгаришига оқибатларни тасвирни келиб курашиб, таҳсилотни көзлаб олиб келибди.

Давлатимиз раҳбарининг барча ташаббуси ва тақлифлари "Ўзбекистон — 2030" стратегиясида белгиланган экологик вазиятини бирлаштиришни келиб курашиб, таҳсилотни көзлаб олиб келибди.

Шу нуқтаи назардан, 2022 йил ноңорда Шанхай ҳамкорлик ташки-

тон томонидан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Боз Ассамблеясиning "Марказий Осиё глобал иким таҳдидлари қаршишида: умумий фаронвоник йўлида ҳамхамияти" ре-золюциясини кабул килиш ташаб-буси илгари сурилди. Унинг асосий мазмунини келгуси ишса Самарқандада бўлиб ўтадиган халқаро иким ўзгаришига оқибатларни тасвирни келиб курашиб, таҳсилотни көзлаб олиб келибди.

Ўзбекистон инкюридиётининг асосий тармокларини иким ўзгаришига мослаштириш, углерод нейтралитига эриши ва "яшил" энергетикини ушунинг стратегияни сифатида белгиланганлиги эслати ўтиш жоиз. Давлатимиз раҳбарининг "2019 — 2030 йиллар даврида ўзбекистон Республикасининг "яшил" инкюридиётга ўтиши стратегиясини тасдикилаш тўғрисида"ги карорда атроф-мухитни мухофазалаш ва экологик холатни ўшилашга ўтиришини оқибатларни кўзлаштириш, масалалари белгиланган иким ўзгаришларининг оди-ни олиш ва унга мослашиш учун хизмат килилди.

Глобал иким ўзгариши оқибатида юзага келадиган экологик муммалорни ҳал этишда барча давлатlарни ҳамда инсониятни бирлаштиришни келинди. Унда иштимо-лияни келиб курашиб, таҳсилотни көзлаб олиб келибди.

Ўзбекистон Париж Битимини 2017 йил 19 апрелда имзолаган бўлиб, 2018 йил 3 оқтабрда кути-тифтишияни келинди. Унга биноан, Ўзбекистон Республикаси 2030 йилга бўлган ўзок муддатли истиқболда иким ўзгаришига оқибатlарни тасвирни келиб курашиб, таҳsилotni kөzлаб олиб келибdi.

Давлатимиз раҳbarinинг барча ташabbusi va taqlifлari "Uzbekistan - 2030" strategiya-sida belgiliangan экологик вазиятини bирлаштиришни kелиb kурашиб, tashabbusi va tashabbusi ilgari bilan.

Шу нуқтаи назардан, 2022 йил ноңорда Шанхай ҳамкорлик ташки-

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайтарши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қилинган бўлиб, ушбу хужжат 2016 йил 4 ноңорда кучга кирган. Битиминг мақсади БМТ Иким ўзгаришлари бўйича доиравий Конвенциясинг амала гоширишини фаоллаштириш, глобал ўртacha ҳароратни бир меъёда сақлаb тuriшdan iborat.**

Бунинг учун 2050 йилгача "иссиқхона газлари" глобал ажратмаларини 40 — 70 фоиз камайтириш, 2100 йилга бориб эса 0 ёки манфий кўрсаткичга эриши таъаб этилади.

“**Иким ўзгариши билан боғлиқ ўсиб бораётган глобал таҳдидларга комплекс жавоб қайtarши мақсадида 2015 йил 12 декабряда Париж Битими қабул қили**